

การใช้ปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูงทดแทนปุ๋ยเคมี 100 เปอร์เซ็นต์ ในสวนยางพารา ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนากาที่ดินตำบลอ่าวลึกเหนือ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่

นายสฤติย์ พรหมรักษา หมอดินอาสาประจำอำเภอ

หมอดินสฤติย์ พรหมรักษา หลังจากที่ได้เป็นหมอดินอาสา และได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนากาที่ดินและผลิตภัณฑ์เทคโนโลยีชีวภาพของกรมพัฒนาที่ดิน เช่น การอนุรักษ์ดินและน้ำ การปรับปรุงบำรุงดินโดยใช้ปุ๋ยหมัก (พค.1) น้ำหมักชีวภาพ (พค.2) การใช้ปุ๋ยพืชสด การปรับปรุงบำรุงดินกรดโดยใช้ปูนโดโลไมท์ และการเก็บตัวอย่างดินวิเคราะห์ธาตุอาหาร จากเจ้าหน้าที่สถานีพัฒนาที่ดินกระบี่ ทำให้เกิดแนวคิดในการรวมกลุ่มเกษตรกรที่สนใจเพื่อผลิตปุ๋ยอินทรีย์ไว้ใช้เอง และสามารถพัฒนาจนได้รับการรับรองมาตรฐาน "ปุ๋ยอินทรีย์"

กลุ่มชุดดินที่ 26 (ชุดดินกระบี่) พื้นที่เหมาะสมปานกลางสำหรับปลูกยางพารา(ร2) มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วน ดินร่วนปนดินเหนียว หรือเป็นดินร่วนปนทราย ส่วนดินล่างเป็นพวกดินเหนียว พบในเขตที่มีฝนตกชุก เช่น ภาคใต้ สัตตบรรณเป็นต้นน้ำตาด สีเหลือง หรือสีแดง ส่วนใหญ่เกิดจากการสลายตัวของหินต้นกำเนิดชนิดต่าง ๆ ซึ่งมีทั้งหินอัคนี หินตะกอนและหินแปร พบบริเวณพื้นที่ดอน ซึ่งมีลักษณะเป็นลูกคลื่นจนถึงพื้นที่เนินเขาเป็นดินลึก มีการระบายน้ำดี มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติ ปานกลางถึงค่อนข้างต่ำ ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกรดแก่ มีความเป็นกรดเป็นค่าประมาณ 4.5-5.5 ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ปลูกยางพาราไม้ผลต่าง ๆ และพืชไร่บางชนิด

ดินมีความอุดมสมบูรณ์มากขึ้นจากการใช้ปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูงทดแทนการใช้ปุ๋ยเคมี 100 เปอร์เซ็นต์

การวิเคราะห์ดิน	ค่า pH	OM	P ₂ O ₅	K ₂ O ₅
ก่อนการใช้ปุ๋ยอินทรีย์	4.4	1.83	0.53	15
หลังการใช้ปุ๋ยอินทรีย์	6.5	2.16	14.58	32

ต้นทุนในการผลิตปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง

ลำดับ	ต้นทุนการผลิตปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง			
	รายการ	ปริมาณต่อหน่วย	ราคา (บาท/กก.)	ราคา (บาท/ตัน)
1	ทะเลสาบปาล์มน้ำมันดิบ	100	4	400.00
2	ซีเมนต์ปาล์มน้ำมัน	350	4	1,400.00
3	ซีเฝ้า	50	1.6	80.00
4	มูลไก่แกลบ	150	2	300.00
5	มูลสุกร	150	3.5	525.00
6	ปุ๋ยร็อคฟอสเฟต 0-3-0	100	4	400.00
7	รำละเอียด	50	3.5	175.00
8	ปูนโดโลไมท์	50	1.7	85.00
9	น้ำหมักชีวภาพ พค.2	100	10	1,000.00
รวม				4,365.00

หมายเหตุ : ต้นทุนการผลิตปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง ค่าแรงดินละ 700 บาท (จำหน่ายดินละ 7,000 บาท)

การผลิตปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง

- เตรียมวัสดุในการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ ได้แก่ ทะเลสาบปาล์มน้ำมันดิบ ซีเมนต์ปาล์มน้ำมัน ซีเฝ้า ปุ๋ยร็อคฟอสเฟต รำละเอียด ปูนโดโลไมท์ มูลสัตว์ (มูลไก่แกลบ มูลสุกร) และน้ำหมักชีวภาพ พค. 2
- ผสมวัสดุทุกชนิดและคลุกเคล้าให้เข้ากัน ตั้งกองปุ๋ยให้มีความสูง ประมาณ 50 - 100 เซนติเมตร
- รดน้ำหมักชีวภาพ พค. 2 ให้ทั่วกองปุ๋ย
- ปรับความชื้นกองปุ๋ย ให้อยู่ในระดับไม่น้อยกว่า 70 เปอร์เซ็นต์
- หมักทิ้งไว้ประมาณ 30 - 45 วัน หรือจนกว่ากองปุ๋ยจะมีกลิ่นฉุนลดลง

การนำปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูงไปใช้ประโยชน์

- สำหรับพืชไร่ใช้ประมาณ 300 - 500 กิโลกรัมต่อไร่
- สำหรับพืชผักใช้ประมาณ 500 - 700 กิโลกรัมต่อไร่
- สำหรับไม้ยืนต้นใช้ประมาณ 2 - 5 กิโลกรัมต่อต้น

เปรียบเทียบราคปุ๋ย

ประเภทของปุ๋ย	ปริมาณการใช้ กก./ต้น/ปี	ราคา (บาท/กก.)	ต้นทุน (บาท/ไร่)
ปุ๋ยเคมี สูตร 20-8-20 ตามคำแนะนำ	1	21	1,470
ปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง	2	7	980
ลดต้นทุนการผลิต			490

การเปรียบเทียบการใช้ปุ๋ย

เปรียบเทียบการใช้ปุ๋ย	น้ำหนักเนื้อของแห้ง (กก./ไร่/ปี)	ราคา (บาท/กก.)	รายได้สุทธิเฉลี่ย (บาท/ไร่/ปี)	ต้นทุนค่าปุ๋ย (บาท/ไร่/ปี)		กำไรสุทธิเฉลี่ย (บาท/ไร่/ปี)
				ปุ๋ยเคมี	ปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง	
ปุ๋ยเคมี	475	78	37,050	1,470	-	35,580
ปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง	590	78	46,020	-	980	45,040
ความแตกต่าง	115		8,970			9,460

หมายเหตุ : ราคาเนื้อของแห้งอ้างอิงปี 2560 ราคาตลาด 78 บาท/กก.

